

«مدیریت بهره‌وری»

سال دوازدهم - شماره چهل و نش - پاییز ۱۳۹۷

ص ص: ۲۶۰ - ۲۳۳

تاریخ دریافت: ۹۶/۰۴/۲۱

تاریخ پذیرش: ۹۶/۱۱/۲۱

بررسی عوامل مؤثر بر ارزش ویژه برنده با توجه به نقش میانجی بهره‌وری در شرکت‌های بزرگ صنعت فولاد

علی شفیعی^۱

دکترونیکی رضا میرابی^{۲*}

چکیده

هدف اصلی پژوهش بررسی عوامل مؤثر بر ارزش ویژه برنده در شرکت‌های بزرگ صنعت فولاد است. این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ مسیر توصیفی، پیمایشی و همبستگی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر متخصصان صنعت آهن و فولاد بودند که از جامعه آماری مورد نظر با توجه به جدول مورگان به شیوه نمونه برداری تصادفی از تعداد ۳۸۴ نفر پرسش نامه وصول گردیده و به وسیله مدل سازی معادلات ساختاری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج حاصل از پژوهش نشان داد که بازاریابی داخلی و مسؤولیت اجتماعی شرکت بر تعامل مناسب با مشتریان تأثیر مثبت دارد همچنین بازاریابی داخلی بر بهره‌وری شرکت‌های آهن و فولاد تأثیر مثبت داشته و بهره‌وری و مدیریت زنجیره تأمین بر قیمت تأثیرگذار است. همچنین مدیریت زنجیره تأمین و تعامل مناسب با مشتریان بر محصول شرکت‌های آهن و فولاد تأثیر مثبت دارد. تأثیر قیمت و محصول بر عملکرد برنده و همین طور محصول و عملکرد برنده بر ارزش ویژه برنده نیز مشخص گردید. هر چند تأثیر تعامل مناسب با مشتریان بر عملکرد برنده و ارزش ویژه آن اثبات نگردید و تأثیر مسؤولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد برنده و قیمت محصولات بر ارزش ویژه برنده شرکت‌های بزرگ فولادی تأیید نگردید.

واژه‌های کلیدی: ارزش ویژه برنده، بازاریابی داخلی، مدیریت زنجیره تأمین، بهره‌وری و مسؤولیت اجتماعی

۱. دانشجوی دکتری گروه مدیریت بازاریابی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران ali.shafiei@live.com

۲. دانشیار گروه مدیریت بازارگانی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسؤول) Vah.mirab@iauctb.ac.ir

مقدمه

استراتژی برندهینگ شرکتی متداول ترین استراتژی برند در محیط تجاری صنعتی می باشد. محیط از این صنعتی به سرعت و به گونه ای نامنظم تغییر می یابد، در چنین شرایطی برندهای شرکتی در بازار صنعتی می توانند دوام و ثبات را برای شرکت ها فراهم سازد (چانگ و همکاران^۱، ۲۰۱۵). این نگرش که برندهسازی با شرکت های صنعتی^۲ بسیاری بی ربط است برای عملکرد تجارت مضر است، تغییر به سمت اقتصاد مبتنی بر بازار نیازمند آن است که نگرش به تدریج با نگرش حرفه ای به سمت برندها و مدیریت برند جایگزین شود و در نتیجه توجه بیشتری به مسائل برندهسازی داشت. یک توافق نظر در میان دانشمندان در حال بوجود آمدن است که برندهای شرکتی را باید با هویت سازمانی در یک تراز قرار داد (ریجن و همکاران^۳، ۲۰۱۵). برند شرکتی یا برند اصلی عumoLa تمام محصولات و خدمات یکشراست را در بر می گیرد. برند در بازاریابی صنعتی از اهمیت بیشتری برخوردار خواهد بود. جایی که حساسیت مشتری بسیار زیاد است و انعطاف پذیری در آن کم است و کوچکترین کم توجهی باعث هدر رفتن همه تلاش های بازاریابی می شود (چانگ و همکاران^۴، ۲۰۱۵). از آنجایی که برندهای قوی ایجاد مزیت رقابتی پایدار در محیط صنعتی می کنند و می توانند موفقیت شرکت ها را رقم زنند (استونر^۵، ۲۰۱۶)، این موضوع نشان می دهد که ساختن نام تجاری قوی می بایست هدف اصلی کسب و کار باشد (لیو و همکاران^۶، ۲۰۱۷ و اوکاس و وبر اوادنا^۷، ۲۰۲۰). با این حال، تحقیقات محدود در مورد نام تجاری شرکت های فولادی وجود دارد. معنا ندارد. ارزش ویژه نام تجاری یک دارایی مهم بازاریابی است که مزایای رقابتی را ایجاد کرده و عملکرد مالی شرکت ها را بهبود می دهد (مک کویستون^۸، ۲۰۰۴). توجه به برندهسازی صنعتی و ارزش ویژه برند صنعتی می تواند کمک زیادی به موفقیت صنعت

1.Zhang, Jiang, Shabbir, & Du

2.B2B

3.Reijonen, Hirvonen, Nagy, Laukkanen, & Gabrielsson

4 .Chang, Chiang, & Han

5.Stoner

6 .Liu, Wong, Tseng, Chang, & Phau

7.O'Cass & Weerawardena

8.McQuiston

فولاد کند. با توجه به اینکه صنعت آهن و فولاد دومین صنعت صادرات غیرنفتی کشور پس از پتروشیمی می‌باشد و اینکه چه از نظر کیفیت و چه از نظر ارزش، فولاد کاربردی‌ترین فلز بوده و تقریباً ۹۵ درصد فلزات تولید شده‌در سراسر جهان را آهن و فولاد تشکیل می‌دهد به طوری که مقدار مصرف دو فلز مهم دیگر یعنی آلومینیوم و مس که از نظر تنوع کاربرد و مقدار مصرف در صنایع بالافاصله پس از آهن و فولاد قرار دارند از حدود ۳ درصد مصرف آهن و فولاد تجاوز نمی‌کند؛ آهن و فولاد در دنیای امروز نقش تعیین کننده و استراتژیکی دارد. میزان مصرف سرانه فولاد یکی از شاخص‌های توسعه کشورها و رشد اقتصادی آنها می‌باشد. کشورهایی که درآمد سرانه بالاتری دارند در حقیقت همان کشورهایی هستند که مصرف سرانه فولاد بالاتری را دارا هستند. با توجه به برخی مزایا از جمله انرژی ارزان و اینکه تنها کشور ایران به همراه چهار کشور دیگر هستند که دارای سه عنصر اصلی تولید فولاد یعنی سنگ آهن، انرژی و آب‌های آزاد هستند فرصت مناسبی در این صنعت برای کشور وجود دارد(چیلان، ۱۳۹۶). که توجه به برخی عوامل از جمله مدیریت زنجیره تأمین، مسؤولیت اجتماعی شرکت، بازاریابی داخلی برای بهبود بهرهوری و تعامل مناسب با مشتریان برای بهبود عملکرد محصولات و خدمات با توجه به اینکه ارزش ویژه برنده مستلزم توجه به عملکرد برنده است حائز اهمیت است. با توجه به عدم بررسی تأثیرمتغیرهای فوق الذکر بر ارزش ویژه برنده در شرکت‌های بزرگ صنعت فولاد در این پژوهش به بررسی این عوامل پرداخته شده است.

ارزش ویژه برنده^۱: یکی از معروف ترین و شاید مهم‌ترین مفاهیم بازاریابی امروز، که برای اولین بار در دهه ۱۹۸۰ شکل گرفت، مفهوم ارزش ویژه برنده است (کاتلر و کلر^۲، ۲۰۱۲). ارزش ویژه برنده هسته مرکزی و نزدیکترین متغیر در تصمیم گیری مشتری در هنگام انتخاب است. ارزش ویژه برنده را به عنوان تفاوت بین ارزش محصول دارای برنده و ارزش محصول بدون برنده خاص برای مشتری تعریف می‌کند. ارزش ویژه نام تجاری به معنی ارزش اضافی است که نام تجاری به ارزش فعلی محصولات و خدمات می‌افزاید. یک استراتژی نام و نشان تجاری قوی برای سهامداران ارزش ایجاد

1.Brand Equity

2.Kotler & Keller

می‌کند. نام و نشان تجاری، دارایی شرکت است که باعث افزوده شدن ارزش محصول نهایی می‌شود^۱ (لی و همکاران، ۲۰۰۸). محققان ارزش ویژه برنده را به عنوان پاسخهای مختلف مصرف کنندگان بین یک برنده اصلی و یک محصول فاقد برنده زمانی که هر دو سطح مشابهی از مشوقهای بازاریابی و ویژگی‌های محصول دارند، تعریف کرده‌اند. هدف اصلی از مدیریت برنده آن است که برای محصولات و یا خدمات، ارزش ویژه برنده ایجاد شود. ارزش ویژه برنده به صورت ارزش و بهای برنده تعریف می‌شود. از منظر ادراک مالی ارزش ویژه برنده، یک دارایی غیرملموس در ترازنامه است (بانگ و همکاران، ۲۰۱۵). دیوید آکر بر روی ایجاد ارزش ویژه برنده در پروسه ایجاد برنده و مفاهیم شناختی برنده تأکید بسیار داشته و معتقد است که وقتی هویتیک برنده شناخته شود، می‌توان یک برنده قوی ایجاد نمود. دیدگاه‌های مختلفی برای شناسایی برنده معرفی گردیده که استراتژی برندینگ شرکتی متداول ترین استراتژی برنده در محیط تجاری صنعتی می‌باشد (آکر، ۱۹۹۱).

عملکرد برنده^۲: موفقیت یک کسب و کار بی‌شک ناشی از عملکرد برنده آن کسب و کار می‌باشد (گپتا و همکاران، ۲۰۱۶). لزوم اندازه‌گیری عملکرد سازمان از جنبه‌ها و با توجه به سطوح مختلف اغلب در بازاریابی و به عنوان یک متغیر وابسته همیشه مورد توجه بوده است، به همین جهت دیدگاهی جهت ارزیابی عملکرد از طریق محصولات و خدمات ارایه شده توسط سازمان وجود دارد که اصطلاحاً عملکرد برنده نامیده می‌شود. عملکرد برنده در اصل مربوط به اندازه‌گیری موفقیت شرکت است. عملکرد برنده به توانایی سازمان برای ایجاد تصویر مثبت در بازار، ارتقای موقعیت رقابتی شرکت با ایجاد وفاداری به برنده در مشتری و ایجاد آگاهی مناسب به برنده در بازار هدف اشاره دارد که می‌تواند منجر به ایجاد ارزش ویژه برنده گردد (ریجن و همکاران، ۲۰۱۵). وانگ و مریلیس (۲۰۰۷، ۲۰۰۸) یک اثر مثبت عملکرد نام تجاری بر عملکرد مالیو ارزش ویژه برنده را گزارش داده‌اند. عملکرد نام تجاری شرکت را می‌توان به وسیله اثربخشی کلی عوامل عملیاتی و مالی اندازه‌گیری کرد (تلدا، ۲۰۱۶^۳)

1.Lee, Park, Baek, & Lee

2.Yang, Sonmez, Li, & Duan

3.Brand performance

4.Gupta, Väätänen, & Khaneja

5.Tedla

محصول^۱ : محصول و استراتژی مربوط به آن مهم‌ترین قسمت تصمیم‌گیری‌های بسیار مهم در آمیخته بازاریابی است. محصول صنعتی را صرفاً عنوان یک شیء فیزیکی تعریف نمی‌کنند بلکه آن را به عنوان مجموعه‌ای پیچیده از روابط اقتصادی، فنی، حقوقی و فردی بین خریدار و فروشنده تعریف می‌نمایند. از نظر یک مشتری کالا ترکیبی از سه ویژگی اساسی، ارتقاء یافته و افزوده است. ویژگی‌های اساسی در شکل کلی و عمومی کالا وجود دارد که مزایای اصلی مورد نظر مشتری را شامل می‌شود. کالاهای عمومی از طریق اضافه کردن ویژگی‌های ارتقاء یافته محسوس مانند ظاهر، سبک و کیفیت، قابلیت تمایز پیدا می‌کنند. ویژگی‌های افزوده شامل مزایای نامحسوس از قبیل کمک‌های فنی، در دسترس بودن قطعات یدکی، خدمات تعمیر و نگهداری، ضمانت نامه، آموزش، تحویل بموقع و شرایط تجاری یا شرایط پرداخت مناسب می‌باشد. مؤسسه‌سات صنعتی باید با توجه به تغییراتی که در نیازهای مشتری، تکنولوژی، سیاست‌های دولت یا قوانین و منحنی عمر کالا بوجود می‌آید، تغییرات لازم را در محصول و استراتژی‌های مربوط به آن بوجود آورند (هاوالدر، ۱۳۹۲).^۲ ویژگی‌های رتبه بندی شده توسط خریداران صنعتی برای برندهای مطلوبشان نشان داد که کیفیت محصول مطلوب‌ترین ویژگی برای عملکرد برنده و در نتیجه ارزش ویژه برنده است.

(بیتس، ۲۰۱۶).

قیمت^۳ : قیمت مؤلفه‌ای حیاتی در راهبرد بازاریابی صنعتی تلقی شده و همواره باید در تنظیم راهبردهای بازاریابی صنعتی مدنظر قرار گیرد. وقتی مصرف کننده کالایی را می‌خرد، در واقع ارزشی را با ارزش دیگری مبادله می‌کند. ارزشی که از دست می‌دهد قیمتی است که برای کالا می‌پردازد و ارزشی که به دست می‌آورد مزایای ناشی از داشتن کالاست. امروزه توسعه یک استراتژی قیمت‌گذاری مناسب یک وظیفه مشکل و در عین حال اساسی برای مدیران شرکت‌های صنعتی است که عدم موفقیت در آن به از دست دادن فرصت‌های سودآور در بازار خواهد انجامید. برای تدوین استراتژی قیمت گذاری مؤثر، لازم است به طور نظاممند طیف مختلفی از متغیرهای داخلی و خارجی به خصوص چهار مقوله مشتریان، رقابت، هزینه‌ها و رابطه تقاضا با قیمت مطالعه شود. در

1.product

2.price

موقعیت‌های صنعتی اغلب اوقات بیش از یک شخص در تصمیم خرید نقش دارد. اهمیت بالقوه یک معیار متفاوت بر اساس نقش هر یک از افراد در واحد تصمیم‌گیری متفاوت است(هاوالدر، ۱۳۹۲). بر طبق تحقیقات، قیمت ویژگی ای است که برای همه نقشهای موجود در واحد تصمیم‌گیری هنگام ارزیابی برنده شرکت حائز اهمیت است (بیتس، ۲۰۱۶).

مدیریت زنجیره تأمین: مدیریت زنجیره تأمین (فرآیند برنامه‌ریزی، اجرا و کنترل کارآمد جریان مواد اولیه، موجودیهای در جریان ساخت و محصولات نهایی و همچنین جریان اطلاعات مرتبط با آن از نقطه اولیه تا نقطه مصرف است که با هدف تأمین نیازهای مشتریان انجام می‌شود. زنجیره تأمین نظام یا شبکه‌ای از سازمان‌ها، شرکت‌ها، افراد، فعالیت‌ها، اطلاعات و منابع است که یک محصول یا خدمت را در پیمودن مسیر از تأمین کننده مواد اولیه تا مشتری و مصرف کننده نهایی همراهی می‌کنند. زنجیره تأمین را شامل تمام روش‌های تأمین سازمان می‌دانند. زنجیره تأمین برنامه‌ریزی و مدیریت همه فعالیت‌های موجود در زنجیره تأمین است که به منظور یکپارچه سازی کلیه فعالیت‌ها و فرآیندهای کسب و کار و با هدف ارتقای سطح محصولات، بهره‌وری و در نهایت قیمت مناسب و سودآوری شرکت صورت می‌گیرد. زنجیره تأمین یک شرکت، با تأثیر بر کیفیت محصولات و در نتیجه افزایش سهم بازار و عملکردم الیاز طریق کاهش هزینه زنجیره تأمین و بهبود قیمت، تأثیر مثبتی بر عملکرد بازار می‌گذارد. بهره‌وری زنجیره تأمین دارای تأثیر مثبتی بر قیمت است(گناسکاران^۱، ۲۰۱۷)

مسؤولیت اجتماعی شرکت^۲: با توجه به نظر شورای کسب و کار جهانی برای توسعه پایدار^۳ مسؤولیت اجتماعی شرکت تعهد مستمر شرکت به رفتار اخلاقی است در حالی که بهبود کیفیت زندگی نیروی کار و خانواده‌های آنها و همچنین جامعه محلی و جامعه بزرگ تجاری را مدنظر دارد (ليندا^۴ و همکاران، ۲۰۱۶). شرکت‌ها تهبا تعهدات اقتصادی و قانونی ندارند بلکه مسؤولیت‌های معین دیگری نسبت به جامعه دارند که فرای این

1.supply chain

2.Gunasekaran

3.Corporate Social Responsibility

4.WBCSD

5.Linda, Jillian, Maria, & Alfonso

تعهدات است. شرکت‌ها با شناسایی و مدنظر قرار دادن طیفی از ذی نفع ان می‌تواند موجبات تعامل مناسب با مشتریان و شرکای دیگر و تشویق تعامل بین گروهی را فراهم و به مزیت رقابتی دست پیدا کنند. رفتارهای ناشی از این تفکر، خدمات و محصولات یارا ایجاد می‌کند که مشتریان تمایل به خرید آنها دارند و در نتیجه عملکرد برنده بهبود می‌یابد (الهوتی^۱ و همکاران، ۲۰۱۶).

تعامل مناسب با مشتریان^۲: اگر مشتریان با شرکت تعامل نداشته باشند، به احتمال زیاده خرید از آن شرکت علاقه‌ای ندارند. تعامل مشتریان با شرکت متشکل از آگاهی و دلیستگی مشتری به شرکت و تجربه مشتری است. برای اینکه شرکت‌ها به طور فعال انها را با مشتریان تعامل داشته باشند و نیاز آنان را با ارائه محصولات مناسب تر برآورده نمایند، می‌بایست تعاون و همکاری مناسبی با مشتریان داشته باشند. برای تعامل مناسب با مشتریان می‌بایست به موارد زیر توجه گردد: الزاماً تا خلاقی و معنوی شرکت؛ ارائه مزیتهای اقتصادی؛ یکپارچه سازی، اهداف مشترک بین شرکت و گروههای آن؛ مسؤولیت ذینفعان؛ اقدامات فعالانه؛ مشارکت در سراسر خطوط بخش‌ها؛ و رهبری فعال که این موارد بر عملکرد و ارزش ویژه برنده شرکت مؤثر هستند (دیق، ۲۰۱۶).

بازاریابی داخلی^۳: بازاریابی داخلی به معنی درگیر کردن تمامی کارمندان شرکت در ارائه خدمات به مشتریان است. مفهوم بازاریابی داخلی بر این امر تأکید دارد که کلیه کارکنان بویژه مدیران ارشد شرکت باید با اصول بازاریابی آشنا باشند (یوتینگ، شارین، ۲۰۱۵). بازاریابی داخلی یک چارچوب فرهنگی و ابزاری برای رسیدن به هم راستایی استراتژیک بین اقدامات کارکنان و موقعیت تجاری بازاریابی در ذهن مصرف کننده مورد نظر است. برای برخی، بازاریابی داخلی به عنوان مجموعه ای از سیاست‌های منابع انسانی و رویه‌هایی است که راه علاج کارکنان به عنوان اعضای یک بازار داخلی است که نیاز به آگاهی، آموزش، توسعه و ایجاد انگیزه برای خدمت به مشتریان به طور مؤثرتر دارند که می‌تواند باعث افزایش بهره‌وری گردد. بازاریابی داخلی تمرکز و توجه خود را بر ایجاد مشتری‌مداری در کارکنان از طریق ایجاد یک فرایند رضایت‌بخش برای کارکنان

1.Alhouti, Johnson, & Holloway

2.Customer engagement

3.Deigh

4.Internal marketing

5.Yu-Ting & Sharyn

قرار می‌دهد که منجر به تعامل مناسب با مشتری می‌گردد(هانگ، راندل، تینگ^۱، .۲۰۱۵).

بهره‌وری^۲: ارتقای عملکرد فرایند کلی تولید پایدار، اساساً به بهینه‌سازی بهره‌وری در هر یک از زیر فرایندهای داخلی بستگی دارد. فعالیت تولید پایدار ارتباط بسیاری با افزایش بهره‌وری دارد، از آنجاییکه یک سیستم تولید پیچیده همیشه با فرایندهای چند مرحله‌ای در محیط درونی و بیرونی عمل می‌کند؛ نیازمند توسعه مقیاس و چارچوب‌های کیفی و کمی جدید است. در صنعت آهن و فولاد برای بهره‌وری متغیرهای: نیروی کار، مصرف انرژی، مصرف آب، مصرف سنگ آهن، تولید آهن خام، تولید فولاد، سرمایه‌گذاری در مدیریت پساب و فاضلاب شهری حائز اهمیت بسزایی هستند که بر قیمت تمام شده در این صنعت تأثیر گذارند(وا و همکاران^۳، ۲۰۱۷).

سید محمد مهدوی نیا (۱۳۷۷) در تحقیقی با عنوان «طراحی الگوی مدیریت بازاریابی صنعتی برای افزایش صادرات فولاد ایران» به بررسی 4p بازاریابی و متغیرهای فرعی مربوط به آن در صنعت فولاد پرداخته و نتیجه گیری کرده که برای بازاریابی بین المللی صنعت فولاد می‌باشد به 4p بازاریابی و اولویت بندی عوامل 4p بازاریابی توجه گردد. و بیشترین توجه بر طبق اولویت به قیمت، محصول، کanal‌های توزیع و فعالیتهای ترویجی مبذول گردد. حسن قاسمی، و همکاران(۱۳۸۵) در تحقیقی با عنوان «شناسایی و ارزیابی عوامل مؤثر بر بازاریابی صنعت فولاد آلیاژی در ایران» به بررسی وضعیت 4p بازاریابی در صنعت فولاد آلیاژی پرداختند و به این نتیجه رسیدند که عملکرد شرکت فولاد آلیاژی ایران در عناصر محصول، قیمت، توزیع و ترفیع به صورت معنی‌دار پایین‌تر از ناحیه قوت قرار دارد و عنصر محصول در میان عناصر آمیخته بازاریابی عملکرد بالاتری دارد. همچنین عملکرد روابط عمومی در مقایسه با فروش شخصی در آمیخته ترفیع به صورت معنی دار بالاتر است. نداگر جیان جلفایی(۱۳۸۸) تحقیقی با عنوان «شناسایی و رتبه بندی عوامل بازاریابی مؤثر بر صادرات فولاد ایران از دیدگاه بازاریابی تجاری-صنعتی» انجام داد که یافته‌ها و نتایج پژوهش سهم و میزان تأثیر مواردی چون عناصر آمیخته بازاریابی (شامل قیمت تمام شده، محصول، ترفیع و توزیع)، رعایت

1.Huang & Rundle-Thiele

2.Productivity

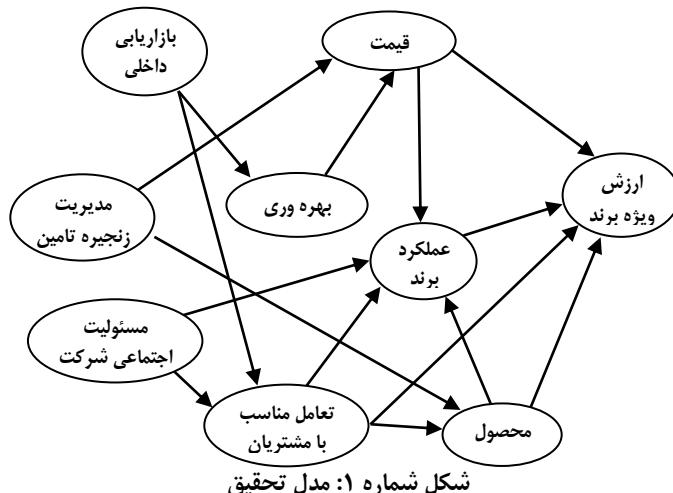
3.Wu, et al

استانداردهای کیفی و کیفیت فولاد تولیدی، انعطاف‌پذیری عرضه کنندگان در شرایط فروش و ارتباطات بازاریابی را برازیش صادرات فولاد ایران نشان داد. مجید عیبات (۱۳۸۷) در تحقیقی با عنوان «کاربرد مدل سیاستگذاری هدایتی برای بازاریابی استراتژیک در صنعت فولاد ایران (بررسی موردی در شرکت فولاد خوزستان» نشان داد که تحلیل SWOT و ابزار بازاریابی استراتژیک می‌توانند به تحقق اهداف سازمان یاری رسانند. مهدی جمشیدیان و رضا سعیدی (۱۳۸۱) در تحقیقی با عنوان «تجزیه و تحلیل عوامل داخلی برای کسب مزیت رقابتی در مجتمع فولاد مبارکه اصفهان» به این نتیجه رسیدند که عوامل مدیریتی، مالی و حسابداری، بازاریابی و فروش و تولید و عملیات می‌توانند به عنوان منابعی برای مزیت رقابتی مورد استفاده قرار گیرند. هرچند شرکت در زمینه تحقیق و توسعه دچار معضل است. فولاد کشور و ارائه راه حل‌های ممکن» به این نتیجه رسید که مشکلات فروش ناشی از افزایش قیمت فولاد، عدم شناخت عوامل تصمیم‌ساز خرید سازمانی، مشکل قوانین و مقررات دولتی و عدم وجود سرمایه‌گذاری مشترک و تحت لیسانس می‌باشند. علیرضا شیخ‌الاسلام (۱۳۷۶) در تحقیقی با عنوان «بررسی مزیت‌های نسبی صنعت فولاد (مورد فولاد مبارکه)» به این نتیجه رسید که صنعت فولاد در کشور ما به خاطر ارزی و هزینه‌های سرمایه‌گذاری بالا نسبت به سایر صنایع از مزیت کمتری برخوردار است ولی از نظر سهم صادراتی و پتانسیل‌های فراوان مواد اولیه و انرژی و بهره‌وری گرایش به جایگاه برتر دارد، در مقیاس جهانی نیز صنعت فولاد ایران از نظر انرژی و سنگ آهن و نیروی کار دارای مزیت است ولی علیرغم بهبود شاخصهای تولید و بهره‌وری در این صنعت همچنان از شاخص مصرف سرانه جهانی فاصله زیاد داریم. علیرضا رضایی (۱۳۷۵) در تحقیقی با عنوان «مدیریت استراتژیک و کاربرد آن در شرکت ملی فولاد ایران» با بررسی علل و عواملی که در اجرای طرح بهبود مدیریت در شرکت ملی فولاد ایران تأثیر گذاشته به این نتیجه رسید که علت اصلی توقف اجرای طرح مدیریت استراتژیک در شرکت ملی فولاد ایران تغییر مدیریت در سطوح عالی شرکت بوده است. انوری و دوارد (۲۰۱۱) در تحقیقی با عنوان «سنجهای عملکرد بر اساس رویکرد کیفیت جامع» به بررسی مفهوم اثربخشی انسجام تجهیزات پرداختند و به این نتیجه رسیدند که هماهنگ سازی فرایندهای تولید فولاد با بهینه سازی تخصیص منابع یکی از مهمترین عوامل بهره‌وری است. یوسف و اسمیت (۱۹۹۶)

در تحقیقی با عنوان «مدل سازی فرآیندهای کسب و کار در ساخت فولاد» اهمیت مهندسی مجدد فرایند تولید را مشخص می‌کند. و مدلی برای تولید مبتنی بر دانش ارائه گردیده است. مک کویستون (۲۰۰۴) در تحقیقی با عنوان «برندسازی موفق محصولات مطالعه موردنی فولاد راکس لاسر» به اهمیت ایجاد تمایز برای محصولات به وسیله برنده پرداخته است و به این نتیجه رسید که نامتخاری یک ساختار چند بعدی است که نه تنها شامل نحوه برداشت مشتریان از محصول فیزیکی است بلکه لجستیک، پشتیبانی از مشتری، و تصویر و سیاست شرکت که همراه این محصول است را نیز در بر می‌گیرد. هو و همکاران (۲۰۱۱) در تحقیقی با عنوان «دستیابی به مزیت رقابتی در خدمات زنجیره تأمین خدمات: مطالعه صنعت فولاد چین» به این نتیجه رسیدند که تحويل به موقع کالا و تعامل مناسب با مشتریان و تطابق استراتژی سازمان با نیازهای مشتریان نقش مهمی در ایجاد مزیت رقابتی برای سازمان دارد. با بررسی پیشینه مشخص گردید که در خصوص برندهای و ارزش ویژه برنده صنعت فولاد تحقیقی صورت نپذیرفته فلذا در این تحقیق به بررسی برخی از مهمترین عوامل مؤثر بر ایجاد ارزش ویژه برنده می‌پردازیم.

مدل مفهومی تحقیق

با توجه به چارچوب نظری، مدل مفهومی تحقیق حاضر به شرح زیر می‌باشد:

ابزار و روش

تحقیق حاضر از نوع تحقیقات کاربردی است و با توجه به اینکه برای سنجش فرضیات اطلاعات یک بار جمع آوری شده پژوهش حاضر از لحاظ افق زمانی مقطعی بوده که بدان بررسی‌های مقطعی گویند. از نظر روش جمع آوری اطلاعات نیز جزء تحقیقات پیمایشی-توصیفی می‌باشد و از نظر نوع داده‌ها نیز کمی می‌باشد. روش نمونه گیری در تحقیق حاضر نمونه گیری تصادفی بوده است. زمان اجرای تحقیق حاضر تابستان سال ۹۶ بوده و جامعه آماری تحقیق حاضر متخصصان صنعت فولاد کشور بودند که با توجه به جدول مورگان ۳۸۴ نفر به عنوان افراد نمونه انتخاب شدند و به وسیله پرسشنامه اطلاعات لازم برای آزمون فرضیات از آنها جمع آوری گردید و در پرسشنامه از مقیاس لیکرت پنج نقطه‌ای برای سنجش هر یک از مؤلفه‌ها استفاده شده است. شایان است جهت آزمون‌های آماری از نرم افزارهای Lisrel 8.8 و Spss20 استفاده شده است.

جدول شماره ۱: پرسشنامه

ردیف	شاخص‌ها	مفهوم
۵	شرکت‌های این صنعت نظارت مناسبی بر زنجیره تأمین خود دارند.	زنگیره تأمین
	تناسب و مشارکت مناسبی بین اجزای زنجیره تأمین شرکت‌ها موجود است.	
	زنگیره تأمین این شرکت‌های توافق سریعتر از رقبا نسبت به تغییر محیطی واکنش نشان دهد.	
	در این صنعت جریان تولید محصولات در زنجیره تأمین به خوبی مدیریت می‌گردد.	
	زنگیره تأمین شرکت‌های توافق کل هزینه را برای مشتریان نهایی به حداقل برساند.	
۷	توجه شرکت‌های تولید آهن و فولاد به مسائل زیست محیطی واقعی بوده و آنها متعهد به حفاظت از محیط زیست هستند.	ازکاربرد
	برای کاهش آلودگی‌های محیطی در فرایند تولید این شرکت‌ها تلاش‌های مناسبی صورت پذیرفته است.	
	شرکت‌های نیازهای مشتریان و جامعه را در نظر داشته و از آن حمایت می‌کنند.	
	شرکت‌های این صنعت به شنیدن انتقادات مشتریان، جامعه و کلیه ذی نفعان خود تمایل دارند.	
۹	افزایش بهره‌وری در تمام زمینه‌ها از اولویت‌های اصلی شرکت‌های تولید آهن و فولاد است.	بهره‌وری
	کارکنان این شرکت‌ها دارای مهارت کافی و بهره‌وری مناسب هستند.	
	در فرایند تولید محصولاتیه مصرف بهینه اثری توجه می‌شود.	
	در این شرکت‌ها برای بهبود عملیات به اصلاح فرایند تولید توجه می‌گردد.	
	مدیران شرکت‌های تولید آهن و فولاد به بهبود بهره‌وری متعهد هستند.	

۱۰	بازاریابی	مشتریان	فعال مناسب با مشتریان
۹	بازاریابی	مشتریان	فعال مناسب با مشتریان
۸	بازاریابی	مشتریان	فعال مناسب با مشتریان
۷	بازاریابی	مشتریان	فعال مناسب با مشتریان
۶	بازاریابی	مشتریان	فعال مناسب با مشتریان
۵	محصول	مشتریان	فعال مناسب با مشتریان
۴	محصول	مشتریان	فعال مناسب با مشتریان
۳	ارزش‌بندی	مشتریان	فعال مناسب با مشتریان
۲	ارزش‌بندی	مشتریان	فعال مناسب با مشتریان
۱	ارزش‌بندی	مشتریان	فعال مناسب با مشتریان

تجزیه و تحلیل نتایج تحقیق

به منظور بررسی پاسخ سوالات تحقیق از نظر معناداری آماری، نخست توزیع نمرات به لحاظ نرمال بودن مورد آزمون قرار گرفت. برای بررسی نرمال بودن توزیع‌ها از آزمون اسمیرنف-کولموگروف استفاده شد که با توجه به بالای ۰/۰۵ بودن سطح معناداری خروجی مشخص گردید که کلیه متغیرها از توزیع نرمال برخوردارند.

جهت تخمین اعتبار؛ پرسش نامه تحقیق در میان جمعی از خبرگان توزیع و سپس با استفاده از روش سنجش روایی محتوایی لاوشه مورد بررسی و تایید قرار گرفت. روایی محتوایی که به آن اعتبار منطقی نیز گفته می‌شود به این امر دلالت دارد که آیا شیوه یا ابزار جمع آوری داده‌ها به خوبی معرف همان محتوایی است که باید اندازه گیری شود. لاوشه یک روش پرکاربرد را برای سنجش اعتبار محتوا ابداع کرد و فرمولی برای آن ارائه داد که به آن نسبت اعتبار محتوا گفته می‌شود که در این روش میزان موافقت میانارزیابانیا داوران در خصوص "مناسب یا ساسی بودن" یکگوییه خاص اندازه گیری‌می شود . در مطالعه حاضر برای سنجش اعتبار محتوا از ۱۵ ارزیاب استفاده شد؛ حداقل مقدار قابل قبول سیوی آر با این تعداد ارزیاب بر اساس جدول لاوشه ۰/۴۹ می‌باشد که مقدار CVR برای تمام متغیرها بالای ۰/۴۹ بوده است. پس از تحلیل پاسخ‌های خبرگان، پرسش نامه نهایی تنظیم و تایید گردید و برای سنجش روایی معیاری املاک از سنجش همبستگی نمرات آزمون و اندازه گیری بیرونی استفاده گردیده است و همچنین برای سنجش روایی سازه یا مفهومی نیز از تحلیل عاملی در لیزرل استفاده گردید. مقدار کلیه بارهای عاملی و همین طور AVE بزرگتر از ۰/۵ بوده که نشان از وجود روایی همگرا است و همین طور میزان جذر AVE هر سازه در LISREL بیشتر از همبستگی میان سازه‌ها بوده و میزان ارتباط هر متغیر با سازه مربوطه بیش از ارتباط آن متغیر با دیگر سازه‌ها در تحلیل عاملی اکتشافی به وسیله نرم افزار SPSS بوده است که نشان از وجود روایی واگرا دارد. همچنین ضریب شاخص KMO/۰/۹۳۳ به دست آمده که نشان از کافی بودن تعداد نمونه برای تحلیل عاملی است. در تحقیق حاضر برای ارزیابی پایایی پرسش نامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده که این ضریب ۰/۸۵۶ به دست آمده که با توجه به اینکه حداقل ضریب پایایی لازم در پرسش نامه‌های پژوهشی ۰/۷ می‌باشد لذا می‌توان چنین نتیجه گیری کرد که پرسش نامه مورد استفاده در این تحقیق از پایایی بالایی

برخوردار می باشد؛ همچنین برای تک تک متغیرها آلفای کرونباخ نیز محاسبه شده است که همگی بالاتر از ۰/۷ می باشند.

جدول شماره ۲: ضرایب اعتبار پرسشنامه تحقیق بر اساس ضریب آلفای کرونباخ

ضریب آلفا	تعداد سوالات	تعداد پاسخ دهنگان	متغیرهای پرسشنامه
۰/۸۵۶	۴۷ سوال	۵۰	کل پرسشنامه
۰/۷۰۱	۵ سوال	۵۰	۱. مدیریت زنجیره
۰/۸۹۲	۴ سوال	۵۰	۲. مسؤولیت
۰/۷۷۵	۵ سوال	۵۰	۳. بهره وری
۰/۸۹۰	۸ سوال	۵۰	۴. تعامل مناسب با
۰/۸۲۵	۶ سوال	۵۰	۵. بازاریابی داخلی
۰/۷۶۶	۴ سوال	۵۰	۶. قیمت
۰/۷۷۴	۵ سوال	۵۰	۷. محصول
۰/۷۱۹	۴ سوال	۵۰	۸. عملکرد برنده
۰/۸۱۵	۶ سوال	۵۰	۹. ارزش ویژه برنده

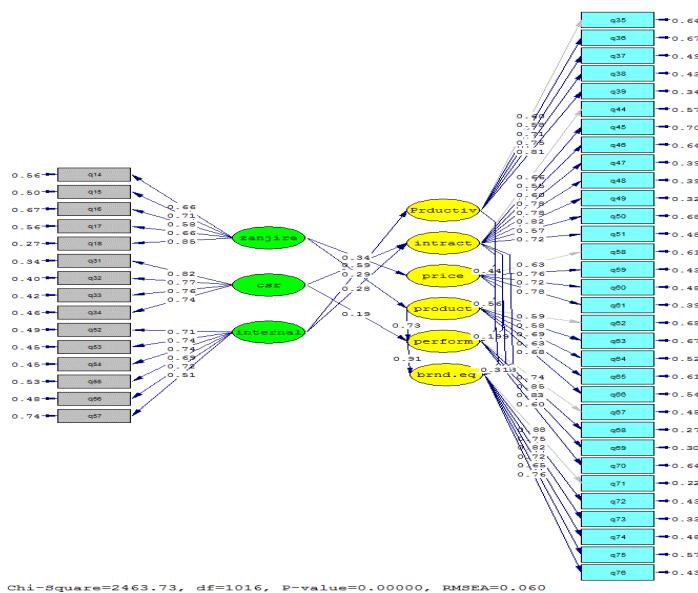
در این پژوهش برای بررسی وضعیت متغیرهای تحقیق که شامل مدیریت زنجیره تأمین، مسؤولیت اجتماعی شرکت، بهره وری، تعامل مناسب با مشتریان، بازاریابی داخلی، قیمت، محصول، عملکرد برنده و ارزش ویژه برنده هستند با توجه به نرمال بودن توزیع متغیرها از آزمون t تک نمونه ای استفاده گردید که در خروجی زیر قابل مشاهده است:

جدول شماره ۳: آزمون t تک نمونه ای

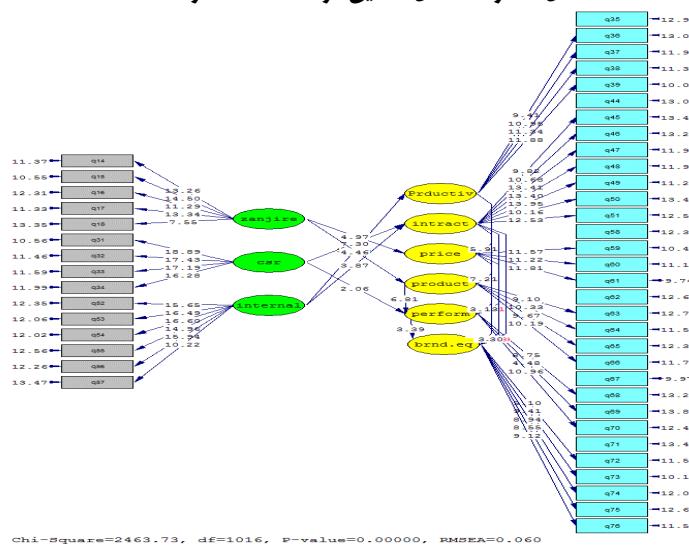
One-Sample Test	Test Value = 3					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
مدیریت زنجیره تأمین	-5.766	383	.000	-.19442	-.2607	-.1281
مسئولیت اجتماعی شرکت	-3.774	383	.000	-.16878	-.2567	-.0808
بهره وری	2.426	383	.016	.08832	.0167	.1599
تعامل مناسب با مشتریان	.000	383	.971	.00000	-.0697	.0697
بازاریابی داخلی	-4.130	383	.000	-.14552	-.2148	-.0762
قیمت	-1.454	383	.147	-.05964	-.1403	.0210
محصول	10.500	383	.000	.35482	.2884	.4213
عملکرد برنده	2.685	383	.008	.08820	.0236	.1528
ارزش ویژه برنده	10.312	383	.000	.33968	.2749	.4044

با توجه به آزمون فوق و مقایسه با عدد سه که حد وسط طیف لیکرت ۵ گزینه ای است مشخص می گردد که در صنعت فولاد وضعیت متغیرهای مدیریت زنجیره تأمین، مسئولیت اجتماعی شرکت و بازاریابی داخلی مناسب نمی باشد و حتی زیر حد وسط است.

همچنین برای آزمون فرضیات از روش مدل یابی معادلات ساختاری با استفاده از نرم افزار لیزرلبرای تعیین برآزندهای مدل ساختاری و آزمون فرضیه های پژوهش استفاده شده است که مدل در حالت استاندارد و معناداری در شکل ها ارائه گردیده است:

شکل شماره ۲: مدل تحقیق در حالت استاندارد

شکل شماره ۳: مدل تحقیق در حالت معناداری

همچنین شاخص های برازش و نتایج مقایسه آن با مقادیر مجاز در جدول زیر آمده

است:

جدول شماره ۴: شاخص های برازش مدل

نام شاخص	مقدار به دست آمده	حد مجاز
X ² /df	۲/۴۲	کمتر از ۳
GFI	۰/۹۴	بالاتر از ۰/۹
AGFI	۰/۹۵	بالاتر از ۰/۹
CFI	۰/۹۷	بالاتر از ۰/۹
IFI	۰/۹۷	بالاتر از ۰/۹
NFI	۰/۹۵	بالاتر از ۰/۹
NNFI	۰/۹۷	بالاتر از ۰/۹
RMSEA	۰/۰۶۰	کمتر از ۰/۱

با توجه به شاخص های ارائه شده در جدول بالا می توان گفت که مدل پژوهش از برازش مناسبی برخوردار است.

یافته ها

در این پژوهش به بررسی روابط میان متغیرهای مؤثر بر عملکرد برنز صنعتی و تأثیر آن بر ارزش ویژه برنز پرداخته شد. نتایج حاصل از آزمون فرضیات پژوهش در جدول زیر ارائه می گردد:

جدول شماره ۵: ضرایب مسیر اثرات متغیرها و معنی داری پارامترهای برآورد شده

تائید یا رد	معناداری	R ²	ضریب مسیر	فرضیات
تأیید	۷/۳۰	۰/۳۴۸	۰/۵۹	۱. مسؤولیت اجتماعی شرکت بر تعامل مناسب با مشتریان تأثیر مثبت دارد.
عدم تائید	۲/۰۶		۰/۱۹	۲. مسؤولیت اجتماعی شرکت بر عملکرد برنز تأثیر مثبت دارد.
تأیید	۱۰/۹۴	۰/۶۷	۰/۸۲	۳. بازاریابی داخلی بر بهره وری شرکت های آهن و فولاد تأثیر مثبت دارد.
تأیید	۳/۸۷	۰/۰۷۸	۰/۲۸	۴. بازاریابی داخلی بر تعامل مناسب با مشتریان تأثیر مثبت دارد.
تأیید	۴/۹۷	۰/۱۱۵	۰/۳۴	۵. مدیریت زنجیره تأمین بر قیمت محصولات شرکت های آهن و فولاد تأثیر مثبت دارد.
تأیید	۴/۴۶	۰/۰۸۴	۰/۲۹	۶. مدیریت زنجیره تأمین برمحصول شرکت های آهن و فولاد تأثیر مثبت دارد.

۷. بهرهوری مناسب بر قیمت محصولات شرکت های آهن و فولاد تأثیر مثبت دارد.	تأثید	۵/۹۱	۰/۱۹	۰/۴۴
۸. تعامل مناسب با مشتریان بر محصول شرکت های آهن و فولاد تأثیر مثبت دارد.	تأثید	۷/۲۱	۰/۳۱	۰/۵۶
۹. تعامل مناسب با مشتریان بر عملکرد برنده شرکت های آهن و فولاد تأثیر مثبت دارد.	عدم تأثید	-۰/۸۱		-۰/۰۹
۱۰. تعامل مناسب با مشتریان بارزش ویژه برنده شرکت های آهن و فولاد تأثیر مثبت دارد.	عدم تأثید	-۰/۳۹		-۰/۰۳
۱۱. قیمت محصولات بر عملکرد برنده شرکت های آهن و فولاد تأثیر مثبت دارد.	تأثید	۳/۱۳	۰/۰۳۶	۰/۱۹
۱۲. قیمت محصولات ارزش ویژه برنده شرکت های آهن و فولاد تأثیر مثبت دارد.	عدم تأثید	-۰/۵۸		-۰/۰۵
۱۳. محصول بر عملکرد برنده شرکت های آهن و فولاد تأثیر مثبت دارد.	تأثید	۶/۸۱	۰/۰۵۳	۰/۷۳
۱۴. محصول بر ارزش ویژه برنده شرکت های آهن و فولاد تأثیر مثبت دارد.	تأثید	۳/۳۰	۰/۰۹۶	۰/۳۱
۱۵. عملکرد برنده ارزش ویژه برنده شرکت های آهن و فولاد تأثیر مثبت دارد.	تأثید	۳/۲۹	۰/۰۸۲۸	۰/۹۱

فرضیه اول: با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل داده‌ها عامل «مسئولیت اجتماعی شرکت» بر «تعامل مناسب با مشتریان» تأثیر مستقیم، مثبت و معنی داری داشته است. البته نتایج این تحقیق با یافته‌های کیم و هام (۲۰۱۶) والهوتی و همکاران (۲۰۱۶) نیز همسو می‌باشد به طوری که این پژوهشگران نشان دادند مسئولیت اجتماعی شرکت تأثیر مثبت و معنی داری بر تعامل مناسب با مشتریان دارد. همچنین نتایج این تحقیق با نظر کارشناسان حوزه آهن و فولاد همسو بوده است و نظرات آنان را تأیید می‌نماید.

فرضیه دوم: با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل داده‌ها عامل «مسئولیت اجتماعی شرکت» بر «عملکرد برنده» تأثیر مستقیم، مثبت و معنی داری نداشته است. البته نتایج این تحقیق با یافته‌های کیم و هام (۲۰۱۶) وریجن و همکاران (۲۰۱۵) همسو نمی‌باشد همچنین نتایج این تحقیق با نظر کارشناسان حوزه آهن و فولاد همسو نبوده است و نظرات آنان را تأیید نمی‌نماید.

فرضیه سوم: با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل داده‌ها عامل «بازاریابی داخلی» بر «بهرهوری» تأثیر مستقیم، مثبت و معنی داری داشته است. البته نتایج این تحقیق با یافته‌های وونگومریلس (۲۰۱۴) ولی و هانگ (۲۰۱۷) نیز همسو می‌باشد به طوری که این پژوهشگران نشان دادند بازاریابی داخلی تأثیر مثبت و معنی داری بر بهرهوری دارد. همچنین نتایج این تحقیق با نظر کارشناسان حوزه آهن و فولاد همسو بوده است و نظرات آنان می‌نماید.

فرضیه چهارم: با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل داده‌ها عامل «بازاریابی داخلی» بر «معامل مناسب با مشتریان» تأثیر مستقیم، مثبت و معنی داری داشته است. البته نتایج این تحقیق با یافته‌های لی و هانگ (۲۰۱۷) و اندرین و سولم (۲۰۱۶) نیز همسو می‌باشد به طوری که این پژوهشگران نشان دادند بازاریابی داخلی تأثیر مثبت و معنی داری بر تعامل مناسب با مشتریان دارد. همچنین نتایج این تحقیق با نظر کارشناسان حوزه آهن و فولاد همسو بوده است و نظرات آنان را تأیید می‌نماید.

فرضیه پنجم: با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل داده‌ها عامل «مدیریت زنجیره تأمین» بر «قیمت» تأثیر مستقیم، مثبت و معنی داری داشته است. البته نتایج این تحقیق با یافته‌های گناسکاران و همکاران (۲۰۱۶)، لمبرت و انز (۲۰۱۶) نیز همسو می‌باشد به طوری که این پژوهشگران نشان دادند مدیریت زنجیره تأمین تأثیر مثبت و معنی داری بر قیمت دارد. همچنین نتایج این تحقیق با نظر کارشناسان حوزه آهن و فولاد همسو بوده است و نظرات آنان را تأیید می‌نماید.

فرضیه ششم: با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل داده‌ها عامل «مدیریت زنجیره تأمین» بر «محصول» تأثیر مستقیم، مثبت و معنی داری نداشته است. البته نتایج این تحقیق با یافته‌های لمبرت و انز (۲۰۱۶) و لمبرت و کپ (۲۰۰۰) همسو نمی‌باشد. همچنین نتایج این تحقیق با نظر کارشناسان حوزه آهن و فولاد همسو بوده است و نظرات آنان را تأیید نمی‌نماید.

فرضیه هفتم: با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل داده‌ها عامل «بهره‌وری مناسب» بر «قیمت» تأثیر مستقیم، مثبت و معنی داری داشته است. البته نتایج این تحقیق با یافته‌های باکن و بلیتون (۲۰۰۰) ولی و هانگ (۲۰۱۷) نیز همسو می‌باشد به طوری که این پژوهشگران نشان دادند بهره‌وری مناسب تأثیر مثبت و معنی داری بر قیمت دارد. همچنین نتایج این تحقیق با نظر کارشناسان حوزه آهن و فولاد همسو بوده است و نظرات آنان را تأیید می‌نماید.

فرضیه هشتم: با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل داده‌ها عامل «معامل مناسب با مشتریان» بر «محصول» تأثیر مستقیم، مثبت و معنی داری داشته است. البته نتایج این تحقیق با یافته‌های شیموگرت (۱۹۹۶) ولم (۲۰۰۷) نیز همسو می‌باشد به طوری که این پژوهشگران نشان دادند تعامل مناسب با مشتریان تأثیر مثبت و معنی

داری بر محصول دارد. همچنین نتایج این تحقیق با نظر کارشناسان حوزه آهن و فولاد همسو بوده است و نظرات آنان را تأییدمی نماید.

فرضیه نهم: با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل داده‌ها عامل «تعامل مناسب با مشتریان» بر «عملکرد برنده» تأثیر مستقیم، مثبت و معنی داری نداشته است. البته نتایج این تحقیق با یافته‌های ریجن و همکاران (۲۰۱۵) و پرهالد (۲۰۱۲) همسو نمی باشد. همچنین نتایج این تحقیق با نظر کارشناسان حوزه آهن و فولاد همسو نبوده است و نظرات آنان را تأیید نمی نماید.

فرضیه دهم: با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل داده‌ها عامل «تعامل مناسب با مشتریان» بر «ارزش ویژه برنده» تأثیر مستقیم، مثبت و معنی داری نداشته است. البته نتایج این تحقیق با یافته‌های ریجن و همکاران (۲۰۱۵)، پرهالد (۲۰۱۲) و اندرین و سلم (۲۰۱۶) همسو نمی باشد. همچنین نتایج این تحقیق با نظر کارشناسان حوزه آهن و فولاد همسو نبوده است و نظرات آنان را تأیید نمی نماید.

فرضیه یازدهم: با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل داده‌ها عامل «قیمت» بر «عملکرد برنده» تأثیر مستقیم، مثبت و معنی داری داشته است. البته نتایج این تحقیق با یافته‌های دسمیت (۲۰۱۶) نیز همسو می باشد به طوری که این پژوهشگران نشان دادند قیمت تأثیر مثبت و معنی داری بر عملکرد برنده دارد. همچنین نتایج این تحقیق با نظر کارشناسان حوزه آهن و فولاد همسو بوده است و نظرات آنان را تأییدمی نماید.

فرضیه دوازدهم: با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل داده‌ها عامل «قیمت» بر «ارزش ویژه برنده» تأثیر مستقیم، مثبت و معنی داری نداشته است. البته نتایج این تحقیق با یافته‌های دسمیت (۲۰۱۶) و دیویس (۲۰۰۸) همسو نمی باشد. همچنین نتایج این تحقیق با نظر کارشناسان حوزه آهن و فولاد همسو نبوده است و نظرات آنان را تأیید نمی نماید.

فرضیه سیزدهم: با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل داده‌ها عامل «محصول» بر «عملکرد برنده» تأثیر مستقیم، مثبت و معنی داری داشته است. البته نتایج این تحقیق با یافته‌های موریچی و تاکاهاشی (۲۰۱۶)، راثو و همکاران (۲۰۱۷) نیز همسو می باشد به طوری که این پژوهشگران نشان دادند محصول تأثیر مثبت و معنی داری بر عملکرد

برند دارد. همچنین نتایج این تحقیق با نظر کارشناسان حوزه آهن و فولاد همسو بوده است و نظرات آنان را تأیید می‌نماید.

فرضیه چهاردهم: با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل داده‌ها عامل «محصول» بر «ارزش ویژه برنده» تأثیر مستقیم، مثبت و معنی داری داشته است. البته نتایج این تحقیق با یافته‌های موریچی و تاکاهاشی (۲۰۱۶)، ژائو و همکاران (۲۰۱۷) و چانگ و همکاران (۲۰۱۵) نیز همسو می‌باشد به طوری که این پژوهشگران نشان دادند محصول تأثیر مثبت و معنی داری بر ارزش ویژه برنده دارد. همچنین نتایج این تحقیق با نظر کارشناسان حوزه آهن و فولاد همسو بوده است و نظرات آنان را تأیید می‌نماید.

فرضیه پانزدهم: با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل داده‌ها عامل «عملکرد برند» بر «ارزش ویژه برنده» تأثیر مستقیم، مثبت و معنی داری داشته است. البته نتایج این تحقیق با یافته‌های ریجنن و همکاران (۲۰۱۵) بامگارس و بینکانک (۲۰۱۱) و چانگ و همکاران (۲۰۱۵) نیز همسو می‌باشد به طوری که این پژوهشگران نشان دادند عملکرد برند تأثیر مثبت و معنی داری بر ارزش ویژه برنده دارد. همچنین نتایج این تحقیق با نظر کارشناسان حوزه آهن و فولاد همسو بوده است و نظرات آنان را تأیید می‌نماید.

نتیجه گیری و پیشنهادها

با توجه به تحقیق صورت گرفته نتیجه گیری می‌شود که برای شرکت‌های تولیدکننده آهن و فولاد ارزنده است که متغیرهای مؤثر بر عملکرد برنده مورد توجه قرار دهند. هر یک از متغیرهای مؤثر بر عملکرد برنده که در بازاریابی صنعتی عملکرد کالا و خدمات شرکت است؛ به صورت مستقیم و یا غیرمستقیم تعیین کننده ارزش ویژه برنده و در نهایت موفقیت شرکت‌های تولیدکننده آهن و فولاد می‌باشد. بازاریابها باید بتوانند حیطه وسیعی از تصمیم‌های بازاریابی که باعث ایجاد ارزش ویژه برنده شرکت می‌شود را با توجه به اهمیت آن شناسایی و اتخاذ تصمیم نماید که در این تحقیق به این موارد پرداخته شد. با توجه به تحقیق انجام گرفته، پیشنهادهای کاربردی ذیل برای موفقیت صنعت آهن و فولاد کشور ارائه می‌گردد:

مدیریت زنجیره تأمین: یکی از موارد اساسی برای موفقیت صنعت آهن و فولاد کشور تناسب و هماهنگی بین اجزای زنجیره تأمین می‌باشد. در صورت وجود هماهنگی بین زنجیره تأمین امکان عرضه مناسب محصولات فراهم گردیده و رقابت تسهیل می‌گردد. همچنین تناسب مناسبی بین اجزای زنجیره تأمین برای توفیق این صنعت می‌بایست وجود داشته باشدتا امکان عرضه بهینه محصولات فراهم گردد، فلذها:

- شرکت‌های این صنعت می‌بایست نظارت مناسبی بر زنجیره تأمین خود داشته باشند تا تناسب و مشارکت مناسبی بین اجزای زنجیره تأمین وجود داشته باشد.
- زنجیره تأمین این شرکت‌ها می‌بایست به تغییر محیطی سریعتر از رقبا واکنش نشان دهد و تلاش شود زنجیره تأمین کل هزینه را برای مشتریان نهایی به حداقل برساند.

همچنین با توجه به اینکه متغیر مدیریت زنجیره تأمین شرکت‌های این صنعت با توجه به آزمون t تکنمونهای مناسب نمی‌باشد پیشنهاد می‌گردد که به این متغیر و ضعف‌های موجود در این بخش توجه بیشتری مبذول گردد.

مسؤولیت اجتماعی شرکت: با توجه به آلایندگی و همچنین آب بری بالای صنعت فولاد توجه به مسؤولیت اجتماعی شرکت و انجام اموری جهت حفظ محیط زیست اجتناب ناپذیر است. بنابراین:

- می‌باید توجه شرکت‌های تولید آهن و فولاد به مسائل زیست محیطی واقعی بوده و آنها متعهد به حفاظت از محیط زیست باشند و برای کاهش آلودگی‌های محیطی در فرایند تولید این شرکت‌ها تلاش گردد.

- شرکت‌های این صنعت به شنیدن انتقادات مشتریان، جامعه و کلیه ذی نفعان خود تمایل داشته باشند.

همچنین با توجه به اینکه متغیر مسؤولیت اجتماع بشرکت‌های این صنعت با توجه به آزمون t تکنمونهای مناسب نمی‌باشد پیشنهاد می‌گردد که به این متغیر توجه بیشتری مبذول گردد.

بهره وری: وجود بهره‌وری پایین در بسیاری صنایع از جمله آهن و فولاد از معضلات اساسی کشور می‌باشد. یکی از دلایل عدمه این امر وجود مدیریت غیرتخصصی در سطح کلان و همچنین تکنولوژی نامناسب تولیدی می‌باشد. همچنین

وجود کارکنان بیش از حد به دلیل استخدامهای غیراصولی از معضلات بسیاری از شرکت‌های این صنعت می‌باشد. در نتیجه:

- افزایش بهره‌وری در تمام زمینه‌ها می‌بایست از اولویتهای اصلی شرکت‌های تولید آهن و فولادگردد.
- با آموزش و تمهیدات مناسب کارکنان این شرکت‌ها می‌باید دارای مهارت کافی و بهره‌وری مناسب گرددند.
- در فرایند تولید محصولات به مصرف بهینه انرژی توجه شده و برای بهبود عملیات به اصلاح فرایند تولید توجه گردد.

تعامل مناسب با مشتریان: امروزه در تمام کسب و کارها برای موفقیت پایدار چاره‌ای جز تعامل مناسب با مشتریان وجود ندارد. این موضوع در بازار صنعتی اهمیت بالاتری نیز دارد فلذاً بایستی کالا و خدمات در دسترس مشتری بوده و برای جلوگیری از وقfe در عملیات، محصول به موقع تحويل مشتری گردد. به نظرات مشتریان در خصوص کالا و خدمات جهت ارائه هر چه مناسبتر درخواست‌های مشتریان توجه شده و شرکت‌ها نسبت به مشتریان احساس مسؤولیت نمایند. بنابراین پیشنهاد می‌شود:

- شرکت‌ها به صورت صادقانه با مشتریان برخورد کنند.
- تمهیداتی اندیشیده شود تا خدمات مناسبی به مشتریان ارائه گردد و خرید از شرکت‌ها با سهولت صورت پذیرد.
- ارتباطات مناسبی بین شرکت‌ها و مشتریان شان وجود داشته باشد و شرکت‌ها برای ایجاد روابط بلندمدت با مشتریان تلاش کنند.

بازاریابی داخلی: در بازار امروزی پیش نیاز ارائه کالا و خدمات مناسب به مشتریان و در نتیجه ایجاد رضایتمندی در آنان بازاریابی داخلی و ارائه آموزش‌های لازم به کارکنان و جاری بودن فرهنگ مناسب در سازمان است. این موضوع باعث ایجاد بهره‌وری بالاتر و تعاملات مناسب با مشتریان و در نتیجه بهبود عملکرد محصولات و خدمات می‌گردد. بنابراین:

- شرکت‌ها می‌باید تلاش کنند تا تصویر مناسبی در بین کارکنان شان ایجاد نموده و به بهینه سازی ارتباط خود با کارکنان شان توجه نمایند.

- فرهنگ تلاش و همکاری برای موفقیت درون شرکت های این صنعت نهادینه گردد.
- توسعه دانش و مهارت به عنوان یک فرایند مستمر در شرکت ها جریان داشته باشد و شرکت ها به ارزیابی کیفیت اشتغال پردازند.
- کارمندان در تمام سطوح به درک مسیر و اولویت های کلیدی سازمانی هدایت گردد.
- شرکت ها به طور منظم به دنبال پیشنهادها کارکنان در جهت بهبود فرایند انجام امور باشند.

همچنین با توجه به اینکه متغیر بازاریابی داخلی شرکت های این صنعت با توجه به آزمون α تکنونهای مناسب نمی باشد پیشنهاد می گردد که به این متغیر توجه بیشتری مبذول گردد.

قیمت: به مانند بسیاری از صنایع قیمت تمام شده و حاشیه سود در صنعت آهن و فولاد نیز بسیار حائز اهمیت است. در غیر این صورت مشتریان ترجیح می دهند از دیگر شرکت های رقیب خارجی خرید نمایند. بنابراین:

- محصولات شرکت ها می باید با قیمت رقابتی عرضه گردد و شرکت ها شرایط پرداخت مناسب و متنوعی برای مشتریان خود فراهم نمایند.
- شرکت ها با ایجاد بهره وری، زمینه کاهش قیمت را فراهم کرده تا خرید از آنها مقرن به صرفه گردد.

محصول: کیفیت و تمایز مناسب محصولات در صنعت آهن و فولاد به همراه قیمت گذاری رقابتی از عوامل اصلی اثرگذار بر عملکرد محصولات و خدمات و در نتیجه ارزش ویژه برنده می باشد که توجه به آن مورد تأیید کلیه متخصصان مصاحبه شونده بوده است. بنابراین:

- می باید تلاش شود محصولات شرکت های تولیدکننده آهن و فولاد با ارائه کیفیت بالا برای مشتریان ارزش فراهم نمایند.
- محصولات این شرکت ها باستی دارای استانداردهای بین المللی باشند و شرکت ها به تولید محصولات متمایز با ارزش افزوده بالا اهتمام ورزند.

عملکرد برنده: عملکرد برنده در اصل مربوط به اندازه گیری موفقیت شرکت است و موفقیت یک کسب و کار بی شک ناشی از عملکرد برنده آن کسب و کار می‌باشد. بنابراین:

- با تلاشهای بازاریابی تلاش گردد محصولات و خدمات شرکت‌های این صنعت در بازار محبوبیت ایجاد کرده و سهم مناسبی از بازار را تصاحب نمایند و بدین صورت سودآوری و حاشیه سود مناسبی به دست آورند.
- شرکت‌ها در حفظ مشتریان فعلی و به دست آوردن مشتریان جدید اهتمام ورزند.

References

- Aaker, D. A. (1996), Measuring Brand Equity Across Products and Markets. California Management Review, 38(3), 102-120.
- Alhouti, S., Johnson, C. M., & Holloway, B. B. (2016), Corporate Social Responsibility Authenticity: Investigating Its Antecedents and Outcomes. Journal of Business Research, 69(3), 1242-1249.
- Bates, M.O.(2016), Prahalad's Market Approach Impacting Brand Loyalty in Base of the Pyramid Philippines: Anderson University.
- Chang, A., Chiang, H. H., & Han, T.-S. (2015), Investigating the Dual-Route Effects of Corporate Branding on Brand Equity. Asia Pacific Management Review, 20(3), 120-129.
- Chilan. (2016), Steel Industry. Available on <http://www.iransteel.net/>, (In Persian).
- Deigh, L., Deigh, L., Farquhar, J., Farquhar, J., Palazzo, M., Palazzo, M., & Siano, A. (2016), Corporate Social Responsibility: Engaging the Community. Qualitative Market Research: An International Journal, 19(2), 225-240.
- Gunasekaran, A., Papadopoulos, T., Dubey, R., Wamba, S. F., Childe, S. J., Hazen, B., & Akter, S. (2017), Big Data and Predictive Analytics for Supply Chain and Organizational Performance. Journal of Business Research, 70, 308-317.
- Gupta, S., Väätänen, J., & Khaneja, S. (2016), Value Added Reseller or Value at Risk: The Dark side of Relationships with VARs. Industrial Marketing Management, 55, 110-118.
- havaldar,K. (2012). Industrial Marketing. Tehran: Azad University (In Persian).

- Huang, Y.T., & Rundle-Thiele, S.(2015), A Holistic Management Tool for Measuring Internal Marketing Activities. *Journal of Services Marketing*, 29(6/7), 571-584.
- Kotler, P., & Keller, K.L.(2012), *Marketing Management*. New Jersey: Prentice Hall.
- Lee, J., Park, S.Y., Baek, I., & Lee, C.-S.(2008), The Impact of the Brand Management System on Brand Performance in B-B and B-C Environments. *Industrial Marketing Management*, 37(7), 848-855.
- Linda, D., Jillian, F., Maria, P., & Alfonso, S.(2016), Corporate Social Responsibility: Engaging the Community. *Qualitative Market Research: An International Journal*, 19(2), 225-240.
- Liu, M. T., Wong, I. A., Tseng, T. H., Chang, A. W. Y., & Phau, I. (2017), Applying Consumer-Based Brand Equity in Luxury Hotel Branding. *Journal of Business Research*, 81, 192-202.
- McQuiston, D. H.(2004), Successful Branding of a Commodity Product: The Case of RaexLaserSteel. *Industrial Marketing Management*, 33(4), 345-354.
- O'Cass, A., & Weerawardena, J.(2010), The Effects of Perceived Industry Competitive Intensity and Marketing-Related Capabilities: Drivers of Superior Brand Performance. *Industrial Marketing Management*, 39(4), 571-581.
- Reijonen, H., Hirvonen, S., Nagy, G., Laukkanen, T., & Gabrielsson, M.(2015), The Impact of Entrepreneurial Orientation on B2B Branding and Business Growth in Emerging Markets. *Industrial Marketing Management*, 51, 35-46.
- Stoner, J.L.(2016), *Perceptions of Power in Brands and an Investigation into Market Dominance*. University of Minnesota.

- Tedla, T.B.(2016), The Impact of Organizational Culture on Corporate Performance. Walden University.
- Wu, H., L.V., K., Liang, L., & Hu, H.(2017), Measuring Performance of Sustainable Manufacturing with Recyclable Wastes: A Case from China's Iron and Steel Industry. Omega, 66, 38-47.
- Yang, D., Sonmez, M. M., Li, Q., & Duan, Y. (2015), The Power of Triple Contexts on Customer-Based Brand Performance-A Comparative Study of Baidu and Google from Chinese Netizens' Perspective. International Business Review, 24(1), 11-22.
- Yu-Ting, H., & Sharyn, R.-T.(2015), A Holistic Management Tool for Measuring Internal Marketing Activities. Journal of Services Marketing, 29.
- Zhang,J., Jiang,Y., Shabbir, R., & Du, M.(2015), Building Industrial Brand Equity by Leveraging Firm Capabilities and Cocreating Value with Customers.Industrial Marketing Management,51,47-58.